

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

1. BENDRA INFORMACIJA

Viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“ (toliau – Įstaiga) nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, analizuojamu objektu pasirinko Įstaigos įgyvendinamo „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ projekto, vykdomo remiantis 2018 m. spalio 22 d. Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 02.1.1-CPVA-V-521-01-0002 „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ sutartimi Nr. 02.1.1-CPVA-V-521-01-0002 (toliau – projektas), dokumentacijos rengimo, projekto įgyvendinimo bei administravimo sritį (toliau – analizuojama sritis). Analizės tikslas – nustatyti, analizuojamos srities, atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams. Analizuotas laikotarpis nuo projekto „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“, projekto kodas Nr. 02.1.1-CPVA-V-521-01-0002, sutarties sudarymo dienos, t.y. 2018 m. spalio 22 d. iki 2019 m. liepos 31 d. Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę atliko Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus teisininkė Jelena Streikuvienė (atsakingas už korupcijos prevenciją asmuo).

2. ANALIZĖS REZULTATAI

2.1. Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę buvo analizuojami Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos sritį, analizuojami ir vertinami Įstaigos dokumentai, susiję su projekto administravimu ir įgyvendinimu, Įstaigos vidiniai teisės aktai, kuriais remiantis administruojamas ir įgyvendinamas projektas, Įstaigos veiklą reglamentuojančios vidaus tvarkos, sutartys, sudarytos tarp Įstaigos ir tiekėjų/teikėjų/rangovų kurios skirtos projekto įgyvendinimui bei kiti susiję dokumentai ir teisės aktai.

2.2. Vertinimo metodika

Buvo atlikta sisteminė Įstaigos įgyvendinamo projekto dokumentacijos, Įstaigos lokalinių teisės aktų, kuriais remiantis administruojamas ir įgyvendinamas projektas analizė. Apžvelgti lokaliniai Įstaigos teisės aktai (tvarkos, taisyklės ir kt.), reglamentuojantys Įstaigos veiklą. Nagrinėta ar lokaliniai teisės aktai ir projekto administravimą bei įgyvendinimą reglamentuojantys dokumentai neprieštarauja vieni kitiems. Analizuotos sutartys, sudarytos tarp Įstaigos ir tiekėjų/teikėjų/rangovų ir skirtos projekto įgyvendinimui siekiant nustatyti ar jos parengtos tinkamai, laikantis viešųjų pirkimų sutartims taikomų reikalavimų. Buvo analizuoti ir vertinti Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos sritį.

2.3. Analizės rezultatas

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė skirta nustatyti analizuojamos srities atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams. Vertinti kriterijai:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Per analizuojamą laikotarpį Įstaigoje nebuvo užfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų, susijusių su projektinės dokumentacijos, kurios pagrindu administruojamas ir įgyvendinamas projektas, rengimu. Per analizuojamą laikotarpį nebuvo užfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų, susijusių su projekto administravimu ir/arba įgyvendinimu už kuriuos būtų numatyta atsakomybė. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolė ar priežiūros vykdymas.

Įstaigos projekto įgyvendinimą nuolatos prižiūri ir kontroliuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – SM), VšĮ „Centrinė projektų valdymo agentūra“ (toliau – CPVA), šiam tikslui 2018 m. kovo 20 d. Įstaigos direktoriaus įsakymu Nr. V-20 sudarytas projekto „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ priežiūros komitetas (toliau – priežiūros komitetas) į kurio sudėtį įtraukti skirtingų sričių ir kompetencijų specialistai. Įstaiga neatlieka projekto priežiūros ar kontrolės funkcijų. Įstaigos darbuotojams suteikti įgaliojimai tik vadovauti projekto eigai ir koordinuoti jo įgyvendinimą t.y., prižiūrėti, kad projekto metu atliekami darbai būtų įgyvendinami laikantis nustatytų terminų, tiekėjai/teikėjai/rangovai laikytųsi sutartinių įsipareigojimų ir pan. Nei Įstaigai, nei jos darbuotojams nėra suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti ar vykdyti kontrolės funkcijas. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Įstaigoje 2018 m. kovo 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-22 „Dėl projekto „Naujos karto interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ procedūrų vadovo patvirtinimo“ (nauja redakcija patvirtinta 2018 m. lapkričio 29 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-103) patvirtintas dokumentas, skirtas reglamentuoti visą projekto įgyvendinimo eigą. Šiuo dokumentu privalo vadovautis visi darbuotojai, dirbantys įgyvendinant bei tinkamai administruojant projektą. 2018 m. spalio 19 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-94 „Dėl projekto „Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtra“ administravimo komandą sudarančių pareigybių aprašymų patvirtinimo“ patvirtinti projekto komandą sudarančių pareigybių aprašymai, todėl projekto metu, kiekvienas darbuotojas yra susipažinęs su jam pavestomis funkcijomis, pavaldumu ir atsakomybe už turimų funkcijų nevykdymą ar netinkamą vykdymą. Atskirų projekto įgyvendinimo komandos darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuota. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Tinkamam projekto įgyvendinimui kai kurie darbuotojai (dirbantys projekte) turi teisę išduoti/neišduoti leidimus (leidimą įsijungti į veikiančią RAIN tinklą, leidimą atlikti šviesolaidinių kabelinių linijų įrengimo darbus ir pan.) tiekėjams, teikėjams, rangovams ir kitiems asmenims, susijusiems su projekto įgyvendinimu, tačiau tik ta apimtimi ir tvarka, kurį numatyta sutartyse, sudarytose tarp Įstaigos ir tiekėjų/teikėjų/rangovų arba jeigu tokių leidimų išdavimas būtinas, siekiant nepažeisti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų. Atsižvelgiant į tai, kad visas projekto įgyvendinimo procesas yra griežtai reglamentuotas ir vyksta nuolatinė projekto įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė, darytina išvada, kad darbuotojai negali savo nuožiūrą suteikti leidimo arba jo nesuteikti (egzistuojant leidimo suteikimo pagrindui). Administruojant ir įgyvendinant projektą bei rengiant su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus lengvatos, nuolaidos ir kitokios papildomos teisės nėra suteikiamos. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

5. *Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.*

Įgyvendinant projektą ir rengiant su juo įgyvendinimu susijusią dokumentaciją dažniausiai Įstaigai reikalingas 2 p. nurodytų Įstaigų, vykdančių projekto kontrolę, patvirtinimas. Projekto organizacinę struktūrą sudaro priežiūros komitetas, kuris prižiūri projektą ir tvirtina administravimo komandos priimtus sprendimus bei projekto administravimo komanda, kuri priima sprendimus, vertina rezultatus ir juos tvirtina. Projekto ekspertų grupė sudaryta iš ryšio operatorių, kurie teikia ekspertinę nuomonę ir pasiūlymus sprendimų priėmimui. Taip pat Įstaiga skelbia viešąsias konsultacijas, kurių metu suinteresuotos šalys gali pateikti turimas pastabas ir pasiūlymus. Įstaigos valdymo organai (dalininkas, valdyba ir Įstaigos direktorius) priima sprendimus susijusius su Įstaigos valdymu, dalyvauja įgyvendinant projektą, prižiūri projekto eigą, tvirtina projekto tikslus ir sprendimus. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus darytina išvada, kad sprendimų, susijusių su projekto įgyvendinimu, priėmimas yra atliekamas maksimaliai skaidriai, į sprendimų priėmimą įtraukiant visas suinteresuotas šalis. Analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

6. *Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.*

Įgyvendinant projektą ir rengiant su juo įgyvendinimu susijusią dokumentaciją nėra naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Darytina išvada, kad analizuojama sritis šio kriterijaus neatitinka.

7. *Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.*

Analizuojama sritis šį kriterijų atitinka, nes Specialiųjų tyrimų tarnyba yra atlikusi korupcijos rizikos analizę Įstaigoje.

2019 m. liepos 24 d. Įstaiga gavo raštą Nr. 4-01-6639 „Antikorupcinio vertinimo išvada dėl priemonės „Naujos kartos prieigos plėtra“ projektų finansavimo“ (toliau – antikorupcinio vertinimo išvada). Šiuo raštu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) informavo apie Įstaigoje atliktą antikorupcinį vertinimą ir įpareigojo per du mėnesius nuo antikorupcinio vertinimo išvados gavimo dienos informuoti STT, kaip buvo atsižvelgta ar numatoma atsižvelgti į antikorupcinio vertinimo išvados rekomendacijas. Išvadoje STT pateikė rekomendacijas Įstaigai ir SM dėl:

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ priemonės Nr. 02.1.1-CPVA-V-521 „Naujos kartos prieigos plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2018 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. 3-284, remiama veikla parengto investicijų projekto (galimybių studijos) pavišinio.

2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ priemonės Nr. 02.1.1-CPVA-V-521 „Naujos kartos prieigos plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 2, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2018 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. 3-284 (toliau – Projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1):

2.2.1. patikslinti Projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 68 punktą nuostatą, joje nustatant, kad projekto priežiūros komiteto sudėtį sudaro ir tvirtina projektą administruojanti SM;

2.2.2. projekto priežiūros komiteto sudėtį skelbti viešai SM interneto svetainėje;

2.2.3. viešinti projekto priežiūros komiteto darbo reglamentą;

2.2.4. Priežiūros komiteto darbo reglamente nustatyti šio reglamento keitimo (sudarymo) tvarką. Įsakyme – projekto priežiūros komiteto sudėties – keitimo (sudarymo) tvarką.

3. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Išanalizavus 2.1. punkte nurodytus dokumentus darytina išvada, kad tik pagal vieną iš septynių vertinimo kriterijų, reglamentuotų Korupcijos prevencijos įstatyme, projekto dokumentacijos rengimo, projekto įgyvendinimo bei administravimo sritis yra priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Daroma išvada, kad egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė atitinkanti šį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje 7 punkte įtvirtintą kriterijų: „*Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų*“.

Nors pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje 7 punkte įtvirtintą vertinimo kriterijų projekto dokumentacijos rengimo, projekto įgyvendinimo bei administravimo sritis formaliai priskirtina prie korupcijos pasireiškimo tikimybės, tačiau tai nereiškia, kad ši rizika yra nevaldoma. Kontrolė užtikrinama šiais būdais:

1. STT yra atlikusi korupcijos rizikos analizę Įstaigoje ir pateikusi antikorupcinio vertinimo išvadą, kurioje pateikiami pastebėjimai ir pasiūlymai, kurių priemonėmis vykdant projektą būtų sumažinta korupcijos pasireiškimo tikimybė. Vadovaudamasi gauta antikorupcinio vertinimo išvada Įstaiga informuos STT apie įgyvendintas rekomendacijas.

4. SIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas <i>(Įstaigos pavadinimas)</i>	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1.	Rengti korupcijos prevencijos mokymus Įstaigos darbuotojams. Didžiausią dėmesį skirti darbuotojų informavimui apie galimybes anonimiškai pranešti apie pastebėtas korupcinio pobūdžio apraiškas tiek Įstaigos viduje, tiek už jos ribų	Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus teisininkas	Nuolat	Darbuotojų korupcinės aplinkos netoleravimas

2.	Maksimaliai, kiek tai neprieštarauja galiojantiems Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktams, viešinti projekto eigą ir su juo įgyvendinimu susijusius dokumentus	Projekto administravimo ir įgyvendinimo komanda	Projekto įgyvendinimo laikotarpiu	Skaidri ir plačiai visuomenei prieinama informacija apie projekto komandą, priežiūros organus, jo eigą ir pasiektus rezultatus
3.	Nuolatos bendradarbiauti su projekto priežiūros ir kontrolės institucijomis. Nuolatos teikti visą reikalingą informaciją ir dokumentus apie projekto eigą.	Projekto administravimo ir įgyvendinimo komanda	Projekto įgyvendinimo laikotarpiu	Tarpinstitucinis bendradarbiavimas siekiant maksimaliai skaidriai ir sklandžiai įgyvendinti projekto uždavinius

Direktorius

Gytis Liaugminas